

BIODIVERZITA

Michal MEDEK

Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání, Brno,
Lipová 20

vedoucí Střediska ekologické výchovy Rychta Krásensko

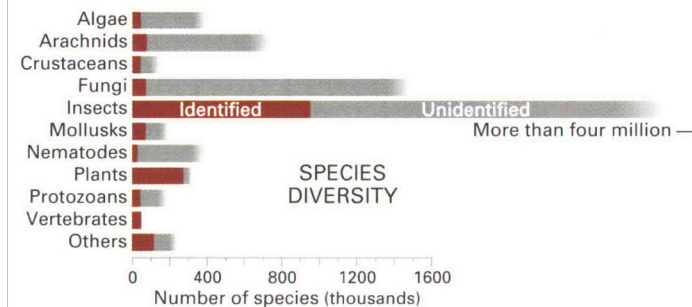
michal.medek@rychtakrasensko.cz

není-li uvedeno jinak obrázky a grafy převzaty z National Geographic Maps, the complete collection CD-ROM set, NG Society, Washington D.C. 2001.



POČET DRUHŮ

- v současnosti známe 1,5-1,8 mil. druhů
- celkový počet je neznámý



BIODIVERZITA

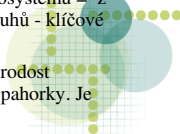
- **Genetická diverzita** (genetic diversity) - rozmanitost genů v rámci druhů, její ztráta je dobře patrná zejména v menších populacích (snižující se genetický pool).

- **Druhová diverzita** (species diversity) - rozmanitost druhů v rámci určité oblasti (v našem výkladu dále bude oblastí planeta). Někdy se užívají i následující ukazatele:

- **Ekosystémová diverzita** (ecosystem diversity) - rozmanitost ekosystémů, je obtížně definovatelná a úzce závislá na biomech.

- **Funkční diverzita** (functional diversity) bere v úvahu postavení jednotlivých druhů z hlediska jejich funkce v ekosystému = z hlediska významu druhu pro existenci dalších druhů - klíčové druhy.

- **Krajinná diverzita** (landscape diversity) = různorodost krajinných typů (např. mokřady, stepní lokality, pahorky. Je velmi těžko definovatelná.

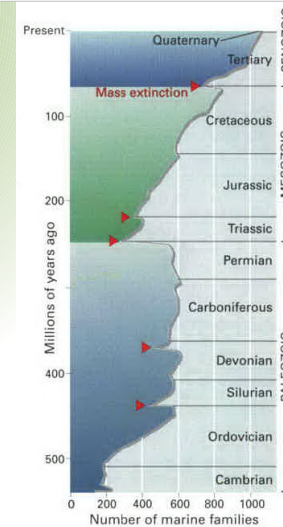


VMÍRÁNÍ

- je běžné, příčiny minulých pouze odhadujeme

- je zřejmé, že dnes vymírání probíhá vlivem člověka

- je sporné, zdali je rychlost vymírání vyšší než přirozená – otázkou je nastavení přirozenosti (vymírání je rychlejší než v období non-eventů, ale běžné pro období vymírání)



ČERVENÁ KNIHA

- **1. Vyhynulý (extinct):** Druh (nebo další taxony), který již neexistuje.
- **2. Vyhynulý v přírodě (extinct in the wild):** Druh existuje v kultuře, v zajetí nebo jako vysazená populace mimo svůj původní areál.
- **3. Kriticky ohrožený (critically endangered):** Druh, který má velmi vysokou pravděpodobnost vyhynutí ve volné přírodě. (50% vyhynutí do 10 let či 3 generací)
- **4. Ohrožený (endangered):** Druh má vysokou pravděpodobnost vyhynutí v blízké budoucnosti v přírodě. (min. 50% pravděpodobnost vyhynutí do 20 let či 5 generací)
- **5. Zranitelný (vulnerable):** Druh, který má vysokou pravděpodobnost vyhynutí v přírodě ve střednědobé budoucnosti. (min. 10% pravděpodobnost vyhynutí do 100 let)
- **6. Závislý na ochraně (conservation dependent):** Druh není v současnosti ohrožený, ale je závislý na programu ochrany, bez něhož by byl ohrožen.
- **7. Téměř ohrožený (near threatened):** Druh je blízko kategorie „zranitelný“, ale v současné době není považován za ohrožený.
- **8. Málo dotčený (least concern):** Druh není považován za ohrožený, ani za potenciálně ohrožený.
- **9. Druh, o němž jsou nedostatečné údaje (data deficient) a 10. Nevhodnocený (not evaluated)**

ČERVENÁ KNIHA

- **1. Vyhynulý (extinct):** 2,38%
- **2. Vyhynulý v přírodě (extinct in the wild):** 0,13%
- **3. Kriticky ohrožený (critically endangered):** 5,28%
- **4. Ohrožený (endangered):** 7,78%
- **5. Zranitelný (vulnerable):** 13,68%
- **6. Závislý na ochraně (conservation dependent):** 0,37%
- **7. Téměř ohrožený (near threatened):** 8,45%
- **8. Málo dotčený (least concern):** 50,14%
- **9. Druh, o němž jsou nedostatečné údaje (data deficient):** 11,79%
- **10. Nevhodnocený (not evaluated)** – většina druhů – celkem se v poslední zprávě (2007) hodnotilo 29 354 ze 1,5 mil. známých druhů = 2%

ČERVENÁ KNIHA

Table 3a: Status category summary by major taxonomic group (animals)

Class*	EX	EW	Subtotal	CR	EN	VU	Subtotal	LR/cd	NT	DD	LC	Total
MAMMALIA	70	4	74	163	349	582	1,094	63	585	354	2,052	4,843
AVES	135	4	139	189	358	672	1,217	0	812	73	7,715	9,956
REPTILIA	22	1	23	79	139	204	422	3	123	180	634	1,385
AMPHIBIA**	34	1	35	441	737	630	1,808	0	369	1,426	2,277	5,915
CEPHALASPIDOMORPHI	0	0	0	1	0	1	2	0	5	4	2	13
CHONDROSTYELI	0	0	0	22	29	75	126	1	107	205	152	591
ACTINOPTERYGII	80	13	93	230	225	617	1,072	10	117	424	786	2,514
SARCOPTERYGII	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1
ECHINODERMA	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
ARACHNIDA	0	0	0	0	1	9	10	0	1	7	0	18
CHILOPODA	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
DIPLOPODA	0	0	0	1	6	7	14	0	0	7	10	31
CRUSTACEA	7	1	8	78	87	295	460	9	5	35	36	553
INSECTA	59	1	60	69	129	425	623	3	93	129	347	1,255
MEROSTOMATA	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	4
DIPTEROPHORA	0	0	0	3	2	4	9	0	1	1	0	11
HYMENOPTERA	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
OLIGOCHAETA	1	0	1	1	0	4	5	0	1	0	0	7
POLYCHAETA	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	2
BIVALVIA	31	0	31	52	28	15	95	5	60	14	13	218
GASTROPODA	258	13	271	218	196	471	883	14	188	557	83	1,994
ERIOPHA	0	0	0	0	0	2	2	0	1	3	0	6
TURBELLARIA	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
ANTHOZOA	0	0	0	2	0	3	5	0	0	8	0	13
TOTAL	698	38	736	1,649	2,284	4,017	7,850	108	2,480	3,461	14,719	29,354

IUCN Red List Categories: EX - Extinct, EW - Extinct in the Wild, CR - Critically Endangered, EN - Endangered, VU - Vulnerable, LR/cd - Lower Risk/conservation dependent, NT - Near Threatened (includes LR/lc - Lower Risk/least concern), DD - Data Deficient, LC - Least Concern (includes LR/lc - Lower Risk/least concern).

OHROŽENÉ OBLASTI

